

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в e-Learn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Професійна етика та доброчесність»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 061 Журналістика
Освітня програма «Журналістика»
Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання _____ денна _____

Кількість кредитів ЄКТС _____ 5 _____

Мова викладання _____ українська _____

_____ д.філ.н., професор Семашко Тетяна Федорівна
semashko.tat@ukr.net

_____ <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5134>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Програма курсу «Професійна етика та доброчесність» є нормативною дисципліною для магістрів першого року навчання спеціальності 061 «Журналістика».

Мета курсу – сформувані у здобувачів вищої освіти теоретичні знання і практичні навички у сфері професійної етики та доброчесності, необхідні для журналістської та дослідницької діяльності.

Завдання курсу:

- ознайомити зі змістом та принципами професійної етики та доброчесності; – визначити норми правового регулювання професійної етики медіа в Україні та за кордоном;
- розвивати навички засвоєння основних принципів професійної етики та доброчесності;
- формувати власної етичної позиції; вміння робити власний моральний вибір;
- розвивати критичний стиль мислення;
- застосовувати набуті знання у сфері професійної діяльності і особистого самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- сутність основних понять та термінів професійної етики та доброчесності;
- норми правового та етичного регулювання журналістської діяльності у вітчизняному та міжнародному контексті;
- основні етико-професійні принципи і правила, що забезпечують ефективну журналістську діяльність;
- нормативно-правові документи в галузі ЗМІ, що закріплюють основні норми етичних кодексів.

вміти:

- розмежовувати особисту, теоретичну та професійну етику.
- оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства;
- виявляти етичні аспекти проблемних ситуацій у галузі журналістики;
- мислити критично щодо етичних проблем та прийняття моральних рішень у журналістській діяльності;
- аналізувати типові помилки й порушення журналістської етики та доброчесності; – усвідомлювати виклики, що виникають унаслідок потенційних конфліктів між рольовою мораллю й особистою мораллю та обмірковувати шляхи їх вирішення; – застосовувати основні етико-професійні норми, принципи і правила журналістській діяльності.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК09. Здатність створювати контент для інформаційного супроводу агросектору та ефективно просувати медійний продукт.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних та суперечливих інформації та вимог.

ПРН03. Проводити збір, інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи досліджень.

ПРН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів

ПРН13. Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей.

ПРН14. Розуміти наукові, правові та етичні аспекти екологічних проблем і закономірностей, висвітлювати питання взаємодії сучасного суспільства з навколишнім середовищем.

Тема	Години лекції/ лабораторні практичні, семінарські	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Семестр I (іспит)				
Змістовий модуль I. Етичні аспекти у професійній діяльності				
Тема 1. Професійна етики та її значення у формуванні сучасного фахівця	2/2	Знати основні поняття і категорії професійної етики	Практична робота	4
Тема 2. Мораль та моральна свідомість	2/2	Розвивати критичне мислення під час вирішення етичних проблем у професійній діяльності	Практична робота	4
Тема 3. Моральні принципи та їх реалізація у професійній діяльності	2/2	Вміти приймати рішення, дотримуючись моральних принципів журналістської діяльності	Практична робота	4
Тема 4. Соціальні ідеали та моральні цінності	2/2	Засвоїти професійні цінності в контексті прогресивних суспільно-політичних поглядів та державотворчих ідеалів	Практична робота	4
Тема 5. Совість як почуття моральної відповідальності за свої дії і вчинки	2/2	Розуміти мотиви і результат дії у професійній діяльності	Практична робота	4
Тема 6. Прояв категорій честі і гідності	2/2	Вміти аналізувати проблемні ситуації, пов'язані з професійною чесністю і гідністю	Практична робота	4
Тема 7. Свобода слова, совісті і творчості у журналістській діяльності	2/2	Вміти критично оцінювати професійну поведінку, дотримуючись стандартів журналістської діяльності. Розвивати журналістську творчість	Тести	9
Змістовий модуль II. Реалізація професійно-етичних норм у журналістській діяльності				

Тема 8. Професійна етика	2/2	Знати основні етикопрофесійні норми, принципи і правила журналістській	Практична робота	4
--------------------------	-----	--	------------------	---

		діяльності. Вміти застосовувати моделі прийняття етичних рішень в особистій та професійній етиці		
Тема 9. Вибір професії – моральна проблема	2/2	Знати сутність понять «професія», «спеціальність», «фах», «праця». Вміти послуговуватися етичними правилами поведінки у професійній діяльності	Практична робота	4
Тема 10. Професійні принципи та норми журналістської діяльності	2/2	Знати професійні принципи і норми та вміти їх застосовувати у сфері журналістики	Практична робота	4
Тема 11. Журналістська діяльність та інформаційна безпека суспільства	2/2	Знати основні правила інформаційної безпеки. Вміти використовувати метод «Potter Vox» як інструменту етичного розгляду професійних ситуацій	Практична робота	4
Тема 12. Мережева етика: нові вимоги до професійно-етичних стандартів	2/2	Розуміти сутність понять «комп'ютерна етика» та «мережева етика». Вміти застосовувати правила мережевого етикету у професійній діяльності	Практична робота	4
Тема 13. Доброчесність та етика засобів масової інформації	2/2	Знати сутність поняття «доброчесність» та основні її принципи. Вміти послуговуватися професійноморальними принципами роботи з джерелами інформації	Практична робота	4
Тема 14. Доброчесність та етика в бізнесі	2/2	Розуміти специфіку реалізації доброчесності та етики в бізнесі	Практична робота	4

Тема Доброчесність та етика в публічній сфері	15.	2/2	Розуміти специфіку реалізації доброчесність та етика в публічній сфері	Тести	9
Всього за 1 семестр					70
Іспит					30
Всього за курс					100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика дедлайнів перескладання:	щодо та	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика академічної доброчесності:	щодо	Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика відвідування:	щодо	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Блощинська В. Практикум з етики: навч. посіб. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 256 с.
2. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
3. Бродецький О. Є. Етика й естетика: навч.-метод. посіб. Чернівці: Рута, 2005. 315 с.
4. Герасимчук А., Тимошенко О. Етика та етикет. Київ: ЄУ, 2006. 350 с.
5. Етика: навч. посіб. / В. О. Лозовой, М. І. Панов, О. А. Стасевська та ін.; за ред. проф. В. О. Лозового. Київ: Юрінком. Інтер, 2004. 224 с.
6. Лозовий В. О., Петришин О. В. Професійна етика юриста. Харків: Право, 2008. 317 с.
7. Малахов В. А. Етика: курс лекцій: навч. посіб. Київ: Либідь, 2001. 384 с.
8. Тофтул М. Г. Етика: підруч. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 448 с.

Додаткова література

1. Василевська Т. Е. Етичні аспекти взаємовідносин між колегами у професійних колективах державних службовців: зб. наук. праць НАДУ/ За заг. ред. В. І. Князева, В. І. Лугового. Київ: вид-во НАДУ, 2004. Вип. 2. С. 150–158.
2. Гасюк Л. М. Етика в українському вимірі. *Вісник Черкаського державного університету. Психолого-педагогічні науки*. 2000. Випуск 18. С. 23–28.
3. Гасюк Л. М. До проблеми визначення сутності поняття «професійна етика». *Теоретичні питання освіти та виховання*. Київ, 2001. Вип. 14. С. 100-102.
4. Домбровський Є. В. Мораль і право як специфічні форми людської свідомості. *Філософська думка*. 2003. № 5. С. 92–101.
5. Дороніна М. С. Культура спілкування ділових людей: посіб. для студентів гуманітарних факультетів. Київ, 1997. 142 с.
6. Лозовий В. О. Етика: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 224 с. 7. Лозовой В. О., Петришин О. В. Професійна етика юриста. Харків: Право, 2004. 176 с.
8. Ломачинська І. М. Професійна етика: навч. посіб. для дистанц. навчання / [За наук. ред. В. І. Ярошовця]; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ, 2005. 226 с.
10. Малахов В. А. Етика спілкування: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Либідь, 2006. 386 с.
11. Мовчан В. С. Етика: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2007. 412 с.
12. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Кондор, 2008. 354 с.
13. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 291 с.
9. Руда Н. Г. Співвідношення понять професійної та прикладної етики. *Науковий часопис*. Київ, 2007. Вип. 12 (25). С. 200–206.
15. Рудакевич М. Професійна етика державних службовців: теорія і практика в умовах демократизації державного управління. Тернопіль, 2007. 190 с.
10. Стоян Т. Діловий етикет: моральні цінності і культура поведінки бізнесмена. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 232 с.

Інтернет-ресурси

1. Актуальні проблеми етики та їх значення для розв'язання загальнолюдських проблем <http://ellib.org.ua/books/files/etest/159/4548.html>.
2. Журналістські стандарти <https://imi.org.ua/advice/journalistski-standarti-i2368>.
3. Культура та етика спілкування працівників органів ДПС із платниками податків: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/651/25/>.
4. Міжнародні журналістські професійні стандарти та українські мас-медіа <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2173>.
5. Офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів: <http://proaudit.com.ua/federacii/m-zhnarodna-federac-ya-buxgalter-v.phtml>.
6. Професійна етика: виникнення, призначення, функції у суспільстві: <https://helpiks.org/4-49474.html>.
7. Професійна етика податківця: проблеми формування <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/15898/>.
8. Професійний стандарт професійної назви роботи «Журналіст мультимедійних видань засобів масової інформації»

https://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/vidomosti/P_12%20Professional%20standard%202027_ukr.pdf.

9. Професійні журналістські стандарти: інформаційна довідка
<https://imi.org.ua/advices/profesijni-zhurnalistski-standarty-normativna-dovidka-i31933>.

10. Раціоналістичний напрям етики Нового часу
https://pidru4niki.com/1122121339712/etika_ta_estetika/etika_novogo_chasu.

11. Стандарти журналістики: основи професійності чи застарілі рамки? <https://imi.org.ua/articles/standarti-jurnalistiki-osnovi-profesiynosti-chi-zastarili-ramki-i178>.

12. Сучасні стандарти сучасної журналістики
<https://imi.org.ua/monitorings/suchasnistandarty-profesijnoyi-zhurnalistyky-i42512>